

الزامات شغل شایسته در کشور فراموش می شوند

سوگیری‌های نگران‌کننده آقای وزیر

نسرین هزاره مقدم

ایجاد شغل و اشتغالزایی، از وعده‌های اساسی دولت سیزدهم است؛ اما یک سوال بسیار مهم در این بین مطرح است: چه نوع اشتغالی؟ آیا منظور اشتغال شایسته و با کرامت و یادست‌مزد مکفی و امید به آینده است یا منظور، اشتغال ناقص، بدون بیمه و بدون امنیت شغلی است که به گفته یک کارگر شهرداری «آدم برود مسافر کشی یا دست‌فروشی بیشتر درمی‌آورد و نیازی هم نیست دولت برایمان شغل ایجاد کند و منت سرمان بگذارد».

مساله بسیار مهم دیگر این است که در مقوله اشتغالزایی وعده داده شده توسط مسئولان وزارت کار، کمیت مهم‌تر است یا کیفیت؟ آیا این اشتغالزایی و وعده ایجاد یک میلیون و ۸۵۰ هزار شغل جدید تا پایان سال ۱۴۰۱، فقط اقدامی رویه کارانه و سطحی برای بالا بردن آمارهای بیلان کار است یا مراد اصلی، ایجاد اشتغال شایسته و با کرامت است، آن‌گونه که قانون اساسی می‌گوید و مقاوله‌نامه‌های سازمان بین‌المللی کار بر آن تاکید دارند؟

گزارش

موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی خبر داد:

افزایش هزینه‌های درمان، چالش بزرگ صندوق بیمه کارگران

کرونا در انتهای سال ۹۸ در این بین نیز روند صعودی هزینه‌ها را تشدید کرده است. چنین شرایطی باعث تشدید بحران پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی در بخش درمان و بروز کسری و عدم توازن در حساب در مان شده است.

رشد ۱۶ درصدی افراد تحت پوشش بیمه درمان

بر اساس اعلام سازمان تأمین اجتماعی درباره شمار بیمه‌شدگان سازمان، ظرفیت‌های فیزیکی ارائه خدمات و منابع انسانی شاغل در بخش درمان در سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸، در پایان سال ۱۳۹۸ حدود ۴۳۵ میلیون نفر از جمعیت کشور تحت پوشش خدمات درمان این سازمان بوده‌اند و رشد افراد تحت پوشش بیمه درمان در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال ۱۳۹۱ بیش

گذشته به قانون کار ورود شده ولی چون همه ذینفعان حضور کامل و موثر نداشتند یک چالش اتفاق افتاده و به تصویب نرسیده و در نهایت اصلاح مورد نیاز اعمال نشده است لذا در گام دوم برای بهبود فضای کسب و کار به این مساله ورود می‌کنیم».

این دو بخش از اظهارات وزیر را وقتی در کنار هم در یک بافتار مشترک بازخوانی می‌کنیم، متوجه مولفه‌های بسیار نگران‌کننده‌ای می‌شویم.

«حسین اکبری» از فعالان کارگری در این رابطه می‌گوید: به نظر می‌رسد رویکرد آقای وزیر به مقوله اشتغال و کار آفرینی، همان رویکرد موسسه خیریه اصفهانی است که سال‌هاست برای اصلاح قانون کار و رفع اجبار به بیمه کارگران، تلاش و تبلیغات می‌کند؛ همان موسسه‌ای که سال‌هاست می‌گوید قانون کار مانع اشتغال‌زایی است و باید فضای اشتغال تسهیل شود، نه حداقل دستمزد در میان باشد و نه اجبار به بیمه کردن کارگر!

اکبری با بیان اینکه دهه‌هاست سیاست‌های نتولیبرالی در سطوح کلان مدیریتی کشور در حال اجرا شدن است، ادامه می‌دهد: تا امروز هیچ‌گاه نشده بود وزیر کار که وظیفه اصلی اش صیانت از قانون کار و حقوق روابط کار است، به صراحت از اشتغال بدون بیمه و مشاغل خانگی دفاع کند و بگوید می‌خواهیم برای مردم شغل ایجاد کنیم منتها بدون بیمه! در ضمن، دشمنی با قانون کار به

این بهانه که دست و پاگیر است و مانع اشتغال‌زایی است، یکی از سرخط‌های اصلی نتولیبرالیسم وطنی است که لااقل از ابتدای دهه ۹۰ توسط موسسات خیریه و حامیان‌شان با قدرت دنبال شده است و حالا گویا وزیر کار نیز در همین جبهه قرار دارد و می‌گوید باید قانون کار برای تسهیل‌گری در فضای کسب و کار اصلاح شود!

به گفته این فعال کارگری، این نوع سوگیری‌ها، لوٹ کردن آشکار مفهوم «بیمه‌های اجتماعی» است. بیمه‌های اجتماعی یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای تاریخی طبقه کارگراست و دولت‌ها نباید و نمی‌توانند این مفهوم زیرساختی را به همین سادگی زیر

عبدالملکی: بخش

قابل توجهی از یک میلیون و ۸۵۰ هزار شغل، در قالب خوداشتغالی خواهد بود و بخشی دیگر بیمه خواهد داشت. در ایجاد این میزان شغل روی بخش مشاغل خانگی و اشتغال روستایی متمرکز خواهیم شد

به میان نیاورده و توضیح نداده که آیا آن اشتغال شایسته منظور قانون اساسی، همین اشتغال بدون بیمه است؟ برای خوداشتغالی و اشتغال غیررسمی و بدون بیمه که دیگر نیازی به همت دولتمردان نیست چرا که هر فردی خودش می‌تواند چنین فرصت‌های شغلی را در خانه (خانگی) یا در خیابان پیدا کند.

اما وزیر کار در همان روز، سخن از «اصلاح قانون کار» برای رفع موانع بوروکراتیک و تسهیل فضای کسب و کار به میان آورده است: «قانون کار جزو موضوعات بسیار پیچیده است و در مجلس هم مطرح کردیم که به این موضوع خواهیم پرداخت اما با حضور همه ذینفعان چندین بار طی ۱۲ سال

اکبری: به نظر می‌رسد رویکرد آقای وزیر به مقوله اشتغال و کار آفرینی، همان رویکرد موسسه خیریه اصفهانی است که سال‌هاست برای اصلاح قانون کار و رفع اجبار به بیمه کارگران، تلاش و تبلیغات می‌کند

سوال بر بند اکبری، موضع‌گیری‌های دولتمردان و وزیر کار را نگران‌کننده و خطرناک می‌داند و می‌گوید: «آشکارا حرف از خصوصی‌سازی و از بین بردن تأمین اجتماعی می‌زنند و می‌گویند باید باند رفاه خصوصی شود. از عدم ضرورت بیمه کردن کارگران سخن می‌گویند و مساله کارآموزی و فصل پنجم قانون کار را زیر پا می‌گذارند و در پی احیای نظام منسوخ و برده‌دارانه استاد-شاگردی هستند. بیمه را به سمت بیمه خویش‌فرمایی می‌برند و می‌گویند مردم برای خودشان اشتغال ایجاد کنند و خودشان را بیمه کنند، یعنی مدل بیمه زنان خانه‌دار و در نهایت اینکه با قانون کار و الزامات آن به صراحت دشمنی می‌ورزند؛ یعنی ششمین راز رو بسته‌اند و به جنگ حقوق اولیه کارگران آمده‌اند!».

شعاری که به ضد خود بدل می‌شود

در چنین فضایی است که شعار اشتغال‌زایی دولت سیزدهم می‌تواند به مفهوم متضاد خود استتخاله یابد. می‌تواند مفاهیم زیرساختی و بنیادین اشتغال را دفه کند و بازار کار را به سمت غیررسمی شدن بیشتر سوق دهد. یادمان نرفته در سال ۹۶، وزیر کار وقت گفت ۱۰ میلیون نفر از شاغلان کشور در اقتصاد غیررسمی مشغول به کار هستند و حداقل دو میلیون نفر از اینها، زنان هستند که در معرض خطرها و آسیب‌های جدی اقتصاد غیررسمی و زیر پله‌ای قرار دارند. آیا با این سوگیری‌های اخیر، قرار است این آسیب‌های ساختاری باز هم تشدید شود؟

تعداد نیروی انسانی و... هزینه‌های بخش درمان سازمان به میزان قابل توجهی افزایش یافته و علاوه بر این موارد، شیوع بیماری کرونا روند صعودی هزینه‌ها را در سال ۱۳۹۹ تشدید کرده است. شرایط موصوف به تشدید بحران پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی در بخش درمان و بروز کسری و عدم توازن در حساب درمان منجر شده است. به این ترتیب، عدم تعادل منابع و مصارف که جدی‌ترین چالش حوزه درمان در سال‌های اخیر بوده، در سال‌های آتی نیز پیش‌روی سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود.

راهکارهای مقابله

بعدم تعادل منابع و مصارف

در بخش انتهایی این گزارش درباره راهکارهای مقابله با عدم تعادل منابع و مصارف به تفکیک در دو بخش درمان مستقیم و غیرمستقیم آمده است: از جمله مهم‌ترین راهکارها در بخش درمان مستقیم می‌توان به تعیین شاخص‌های اقتصادی و مالی برای بررسی عملکرد و مدیریت هزینه در مراکز ملکی، استفاده از نیروهای قراردادی و پیمانی به جای استخدام نیروهای رسمی، اصلاح ساختار نحوه اداره مراکز ملکی، بودجه‌ریزی عملیاتی با تعیین سقف بودجه سالیانه و در بخش درمان غیرمستقیم می‌توان به توسعه سیستم مکانیزاسیون خدمات به منظور مدیریت هزینه، پرهیز از هرگونه تحمیل بار مالی مزادبر منابع مالی درمان سازمان از جمله در تعیین تعرفه‌ها، خروج تعهدات تحمیلی از درمسان و... تدوین و اجرای دستورالعمل‌های خرید خدمات در راستای تولید گایدلاین‌های وزارت بهداشت و برقراری ارتباط سیستم مکانیزاسیون درمان با نهادهای دیگر مانند ثبت احوال، سازمان نظام پزشکی و وزارت بهداشت اشاره کرد.

کارکنان راه‌آهن

خواستار افزایش حقوق شدند

کارکنان شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران از «رستم قاسمی» وزیر راه و شهرسازی خواستند که پیگیر افزایش حقوق آنها شود. به گزارش ایلنا، در متن خواسته این افراد آمده است: ما کارکنان شرکت راه‌آهن، نسبت به حقوق دریافتی خود که در طول سالیان متمادی نسبت به دریافتی کارکنان سایر وزارتخانه‌ها و حتی نهادهای زیرمجموعه همین وزارتخانه در سطح بسیار پایینی قرار دارد، گلایه‌مندیم. با وجود مسئولیت‌های سنگینی که این شرکت در حوزه جابه‌جایی ایمن بار و مسافر عهده‌دار است و به تبع آن کارمندان و کارکنان ستادی و ادارات کل مناطق نیز درگیری و مشقت‌های زیادی را متحمل می‌شوند، دستمزد و حقوق پایینی دریافت می‌کنیم. این امر انگیزه کار و تمرکز فکری را از کارکنان گرفته و امید به آینده و توان خرید کارکنان این شرکت را به شدت کاهش داده و موجب شده با توجه به تورم حاکم بر اقتصاد جامعه، روز به روز برای گذران زندگی فشار فزاینده‌ای را بر خود احساس کنند. لذا خواهشمندیم دستور دهید در خصوص ایجاد عدالت در پرداخت‌ها و همسان‌سازی حقوق کارکنان این شرکت تسریع و تعجیل لازم به عمل آید تا بار قلمبندی به آینده دل کارکنان این شرکت روشن شود.

■ ■ ■

اصلاح قانون بیمه کارگران

ساختمانی، آسیب‌های اجتماعی

را کمتر می‌کند

رئیس فراکسیون کارگری مجلس در توثیتی بر لزوم تصویب نهایی اصلاح قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی تاکید کرد. علی‌بابایی کارنامی نوشت: با تصویب نهایی اصلاح قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی هم شاهد حمایت عادلانه‌تر از این قشر - چمنکش و در معرض خطر هستیم و هم تا حد زیادی از آسیب‌های اجتماعی ناشی از مشکلات معیشتی جلوگیری خواهد شد. امیدوارم نمایندگان برای اصلاح این قانون را تصویب کنند.

■ ■ ■

کاهش ۳۷ درصدی حوادث

ناشی از کار در لرستان

مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی لرستان گفت: حوادث ناشی از کار در استان، در نیمه نخست امسال نسبت به سال گذشته ۳۷ درصد کاهش یافته است. علی‌آشتاب افزود: با افزایش بارش‌های دوره‌ای و م‌وردی ۲۸ بارش کار در استان طی ۶ ماهه نخست امسال سه هزار و ۵۶۰ بارشی از واحدهای اقتصادی انجام شده که بر اساس گزارش آنها، تعداد حوادث رخ داده در سال گذشته ۱۰۵ مورد بوده و در سال جاری به ۶۸ حادثه کاهش یافته است. وی ادامه داد: نظارت مستقیم بر واحدهای اقتصادی از طریق استقرار مسئول ایمنی در کارگاه و برگزاری آموزش‌های ایمنی از برنامه‌های کاهش حوادث در محیط‌های کاری است که کارشناسان در ۶ ماهه نخست سال جاری سه هزار و ۹۴۴ نفر آموزش‌های تخصصی ایمنی و بهداشت کار را به کارگران و کارفرمایان ارائه کردند.

■ ■ ■

مجلس قصد گنجاندن مزد

توافقی در قانون کار را دارد

عضو هیأت مدیره کانون عالی شورا‌های اسلامی کار کشور از آغاز اصلاح قانون کار در مجلس خبر داد. حسین حبیبی به ایلنا گفت: سرانجام مجلس اصلاح قانون کار را با اضافه کردن یک تبصره به ماده ۴۱ قانون کار که مربوط به دستمزد است، استارت زد. وی افزود: مجلس با هادایت دستوری موسسه نظر اشتغال به دنبال دستمزد توافقی است که نتیجه‌اش استثمار و بهره‌کشی کارگران به‌ویژه کارگران روستایی است. به گفته حبیبی، کارگران این اصلاحات ضد کارگری را بر نمی‌تابند و حتماً اعتراض خواهند کرد.

■ ■ ■

سطح ایمنی کار در کشور

ارتقا می‌یابد

معاون روابط کار و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: با تصویب لایحه مقاوله‌نامه کار می‌توان با به‌روزرسانی حوزه بازرسی کار و ایمنی کشور و برداشتن گام‌های موثر، شاهد ارتقای سطح ایمنی در کشور باشیم. علی‌حسین رعیتی فرد در یکصد و هفتاد و یکمین شورای عالی حفاظت فنی گفت: الحاق ایران به مقاوله‌نامه شماره ۸۱ (بازرسی کار) به ایجاد ساختارهای استاندارد ایمنی کمک می‌کند. وی با تاکید بر اهمیت مصوبه‌ها و تصمیم‌های شورای عالی حفاظت فنی و تأثیر آن بر پیشگیری از وقوع حوادث ناشی از کار، ابراز امیدواری کرد با برگزاری منظم جلسه‌ها و کمیته‌های کارشناسی این شورا، دغدغه‌های جامعه کار و تولید کشور در حوزه ایمنی کار به حداقل برسد.